

AIGUA EN TEMPS DE CRISI

La present formació es va realitzar el passat 6 de maig de 2020, el video el podeu trobar al portal web:

<https://instruimnos.cup.cat/index.php/component/jem/event/15-aigua-publica-passes-per-la-municipalitzacio-del-servei>

Ponent: Lluís Basterior tècnic de l'Associació de Municipis per l'Aigua Pública (AMAP)

PRINCIPALS DIFICULTATS QUE ES TROBEN ELS AJUNTAMENTS PER REMUNICIPALITZAR L'AIGUA

1. **Liquidació de la concessió.** És obligatòria quan amb la finalització del contracte, però cal tenir present que aquest fet és obligatori tant si es vol remunicipalitzar com si es vol tornar a licitar el servei.
2. **Tramitació administrativa complicada.** L'actual marc normatiu fa que sigui molt fàcil externalitzar un servei i més difícil recuperarlo per la gestió directa.
3. **Imposicions d'austeritat econòmica.** L'actual normativa imposa uns criteris austericides a les administracions, que dificulta la creació d'empreses públiques o consorcis, la contractació de personal (taxa de reposició), etc
4. **Desconeixement de la gestió del servei d'aigua.** Els ajuntaments no coneixen com es gestiona el servei, i en moltes ocasions, amb les remunicipalitzacions les empreses han boicotejat el traspàs del servei (ex. no facilitant llistat d'usuaris, eliminació dels programes informàtics,...)
5. **Litigis amb les operadores privades d'aigua.** Moltes empreses privades no estan disposades a deixar de prestar el servei d'aigua que mou moltíssims diners i utilitzen els tribunals com a factor intimidatori per evitar la remunicipalització. Tanmateix, majoritàriament es guanyen els judicis per part dels ajuntaments.

Amb l'objectiu de superar aquestes dificultats i acompanyar en el procés de remunicipalització sorgeix l'AMAP <https://amap.cat/ca/>

COVID I LA IMPORTÀNCIA DELS SERVEIS PÚBLICS

Amb la crisi del COVID 19 s'observa una finestra d'oportunitat, donat que en l'actualitat hi ha un major consens sobre la importància i eficiència de la gestió pública i directa dels serveis públics.

Un exemple clar és el comportament que han tingut les empreses públiques per contra del posicionament de les empreses privades:

- **Les empreses públiques** estan realitzant rebaixes al cànon de l'aigua. Un exemple és Taigua, l'empresa pública d'aigua de Terrassa que ha establert el primer tram de consum gratuït per famílies i comerços, però n'hi molts més.
- **Les empreses privades**, mitjançant la seva patronal AGA, han demanat al govern espanyol que es pugui tallar l'aigua als impagats, així com allargar les concessions actuals per no perdre diners.

La gestió pública de l'aigua té uns valors propis i inherents que no té la gestió privada.

EL PROBLEMA DEL CÀNON CONCESSIONAL

El cànon concessional, com ja ha sorgit en la formació sobre els serveis funeraris, és un % econòmic que l'ajuntament s'endu dels beneficis de l'empresa d'aigua privada.

Cal fer esment, que aquest cànon concessional no s'ha revertit en millores del servei de subministrament d'aigua, sinó que ha servit per augmentar les arques municipals i construir pavellons, aparcaments,...

El sector privat pot oferir als ajuntaments un augment del % del cànon concessional, i això fa que molts ajuntaments no es plantegin la remunicipalització del servei donat que és una entrada de diners municipals de forma fàcil i molt llaminera. No obstant, cal tenir molt present que aquest cànon concessional no el posarà el sector privat de la seva butxaca, sinó que es cobraran aquests diners de tots els usuaris.

PROPOSTA: per tal de corregir el cànon concessional i seguir amb la remunicipalització, l'AMAP està treballant en el següent:

- Finançament i avals per a operadors públics
- Reducció de l'IVA al 4%
- Imposar un 1er bloc supereduït per totes les operadores, públiques i privades, mitjançant el corresponent reglament

CANVIS NORMATIUS QUE PROPOSA L'AMAP

Des de l'AMAP proposen una serie de modificacions de la normativa estatal i autonòmica per facilitar els processos de remunicipalització, sobretot dels serveis essencials com és en aquest cas l'aigua. En concret proposen:

- A. Que la **viabilitat econòmica no sigui un requisit necessari**. La importància del servei d'aigua recau en molts altres factors que no són estrictament econòmics.
- B. Que és un **servei mínim essencial del municipi**, i per tant de competència municipal, derogar la *publicatio* com a requisit per demostrar la competència.
- C. **Facilitar la tramitació de l'expedient**. Actualment és molt més fàcil licitar el servei d'aigua que gestionar-lo de forma directa pels requisits normatius discriminatoris cap a la remunicipalització.
- D. **Derogar el principi de que els municipis amb un Pla Econòmic i Financer no poden crear empreses públiques**. Cal tenir present que els PEF solen tenir una durada de 1-2 anys i posteriorment regularitzen la seva situació econòmica.

És important la participació dels nostres municipis a l'AMAP per fer créixer i socialitzar la importància de la gestió pública de l'aigua.